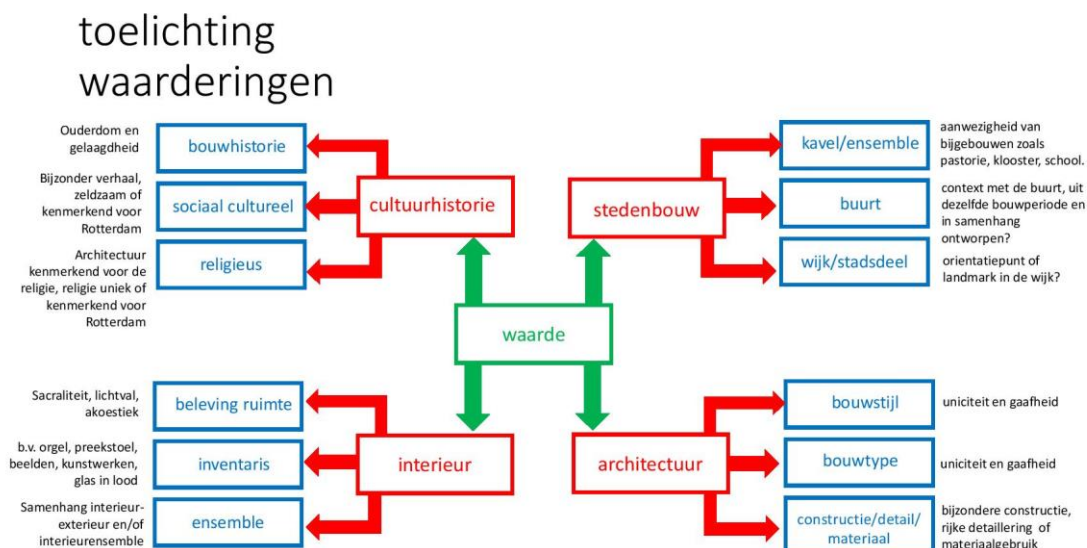

Waardering

De gebedshuizen zijn gewaardeerd aan de hand van een waarderingsmatrix. Deze waarderingsmatrix hebben wij gezamenlijk vastgesteld met vertegenwoordigers van de gemeente Rotterdam en adviesbureau Alwin Kaashoek. De matrix is geïnspireerd op de waarderingen van Herman Wesselink.

Matrix

In onderstaand schema is weergegeven welke criteria zijn gewaardeerd.

Dit hebben we gedaan aan de hand van een cijfermatige schaal, variërend tussen 1 en 6. Omdat per categorie drie subcategorieën zijn benoemd, wegen alle vier de hoofdcategorieën even zwaar.

Op deze wijze kan, in theorie, per object een maximale score van 72 of een minimale score van 12 behaald worden.

Met deze cijfermatige waarderingsmethode is beoogd om enerzijds alle belangrijke aspecten zo objectief mogelijk te benoemen en anderzijds ook een weging mogelijk te maken tussen soms zeer uiteenlopende gebedshuizen.

In de matrix wordt uitgegaan van vier hoofdcategorieën met elk drie subcategorieën:

1. Cultuurhistorische aspecten

1a. Bouwhistorie

De mate waarin het ontstaan of het gebruik van het gebouw van bouwhistorisch belang is. Het gaat hier vooral om de ouderdom van een gebouw en om de gelaagdheid. Hierbij hebben we gebruik gemaakt van de inbreng en bronnen die beschikbaar zijn gesteld door de Historische Verenigingen, de bouwhistorische omschrijvingen van de panden voor zover beschikbaar en de cultuurhistorische verkenningen van de wijken van het betreffende gebied waarbinnen het gebouw valt.

1b Sociaal cultureel

De mate waarin een gebedshuis een sociaal cultureel van belang is. Is er een bijzonder verhaal verbonden aan het gebouw? Is het kenmerkend voor de emancipatie van een groep inwoners, waarbij je kunt denken aan bijvoorbeeld islamitische immigranten. Of is het juist kenmerkend voor Rotterdam, zoals bijvoorbeeld de zeemanskerken.

1c Religieus

De mate waarin de architectuur van het gebouw kenmerkend is voor de religie waarvoor het gebouwd is, dan wel de uniciteit van deze religie. Als de religie kenmerkend is voor Rotterdam, is dat ook meegewogen in deze subcategorie.

2. Stedenbouwkundige aspecten

2a. Kavel/ensemble

De aanwezigheid van bijgebouwen en de mate waarin het hoofd- en bijgebouwen een ensemble vormen.

2b. Buurt

De mate van samenhang tussen het gebouw en de buurt waarin het ligt. Zijn buurt en gebouw als geheel ontworpen in dezelfde periode of niet? Is de ligging beeldbepalend op buurtniveau? Ook als het gebedshuis een cluster vormt met andere gebedshuizen in de omgeving, is dat in deze subcategorie benoemd. Dit is bijvoorbeeld het geval bij veel naoorlogse wijken waar min of meer tegelijkertijd een Rooms-Katholieke, een Nederlands Hervormde en een Gereformeerde kerk werden gebouwd. Bij het bepalen hiervan hebben we vooral gebruik gemaakt van de cultuurhistorische verkenningen van de wijken.

2c. Wijk/stadsdeel

De mate waarin de situering beeldbepalend is en het gebedshuis een oriëntatiepunt of landmark vormt in de wijk of het stadsdeel. Dit is dus op grotere schaal dan de subcategorie 2b. Religieuze gebouwen die hier hoog scoren zijn bijvoorbeeld de dorpskerken van de deelgemeentes, maar ook de moderne grote moskeeën.

3. Architectonische aspecten

3a. Bouwstijl

De mate waarin de architectonische stijl van een object herleidbaar is tot, of een goed voorbeeld is van, lokaal of regionaal bekende architectuur of een architectuurstroming. De bouwstijlen als benoemd in de factsheets zijn gebaseerd op het boek "bouwstijlen in Nederland 1040-1940" van Roland Blijdestijn en Ronald Stenvert. We hebben hierin de uniciteit en de gaafheid van de bouwstijl gewaardeerd.

3b. Gebouwtype

De mate waarin de typologie van het gebouw uniek en/of gaaf is. Als de gebouwtypologie kenmerkend is voor de religie waarvoor het gebouw ontworpen is, is dat extra gewaardeerd.

3c. Constructie / detail / materiaal

De mate waarin sprake is van een bijzondere constructietechniek of materiaalgebruik. Ook wordt hierbij in aanmerking genomen of er bij het object sprake is van een complex ontwerp en/of versierende details dan wel kunstwerken aan de buitenzijde van het gebouw, zoals beelden.

4. Interieur aspecten

4a. Beleving ruimte

De beleving van de ruimte wordt gewaardeerd aan de hand van de sacraliteit van de uitstraling, de al dan niet bijzondere lichtval en de akoestiek. Hierbij speelt ook een rol of deze nog gaaf zijn dan wel verstoord door latere toevoegingen en afwerkingen.

4b. Inventaris

Onder de inventaris wordt verstaan de aanwezigheid van kerkbanken, orgel, preekstoel en andere kunstobjecten. Tevens is gekeken of deze inventaris uit de bouwtijd stamt, dan wel later is toegevoegd. Ook hier speelt weer de uniciteit en gaafheid een belangrijke rol in de mate waarin de inventaris gewaardeerd wordt.

4c Ensemble

De mate van samenhang tussen de inventaris, het interieur, de architectonische verschijningsvorm van het gebouw en de religie waarvoor het gebouw ontworpen is.

Puntentoekenning

Alle aspecten wegen even zwaar. Dat levert per gebouw een matrix op. Het is ook mogelijk op subcategorie te selecteren. Om de lijst niet te ingewikkeld te maken staat de score van de subcategorieën in een verborgen kolom. Per subcategorie is een kleine omschrijving gegeven om de waardering te verduidelijken.

cultuurhistorie		stedenbouw			architectuur			interieur																
bouwhistorie	3	sociaal cultureel	6	religieus	4	kavel ensemble	4	buurt	5	wijk stadsdeel	4	bouwstijl	3	bouwtype	3	constructie detail materiaal	4	beleving ruimte	5	inventaris	3	ensemble	4	48

Voorbeeld matrix
